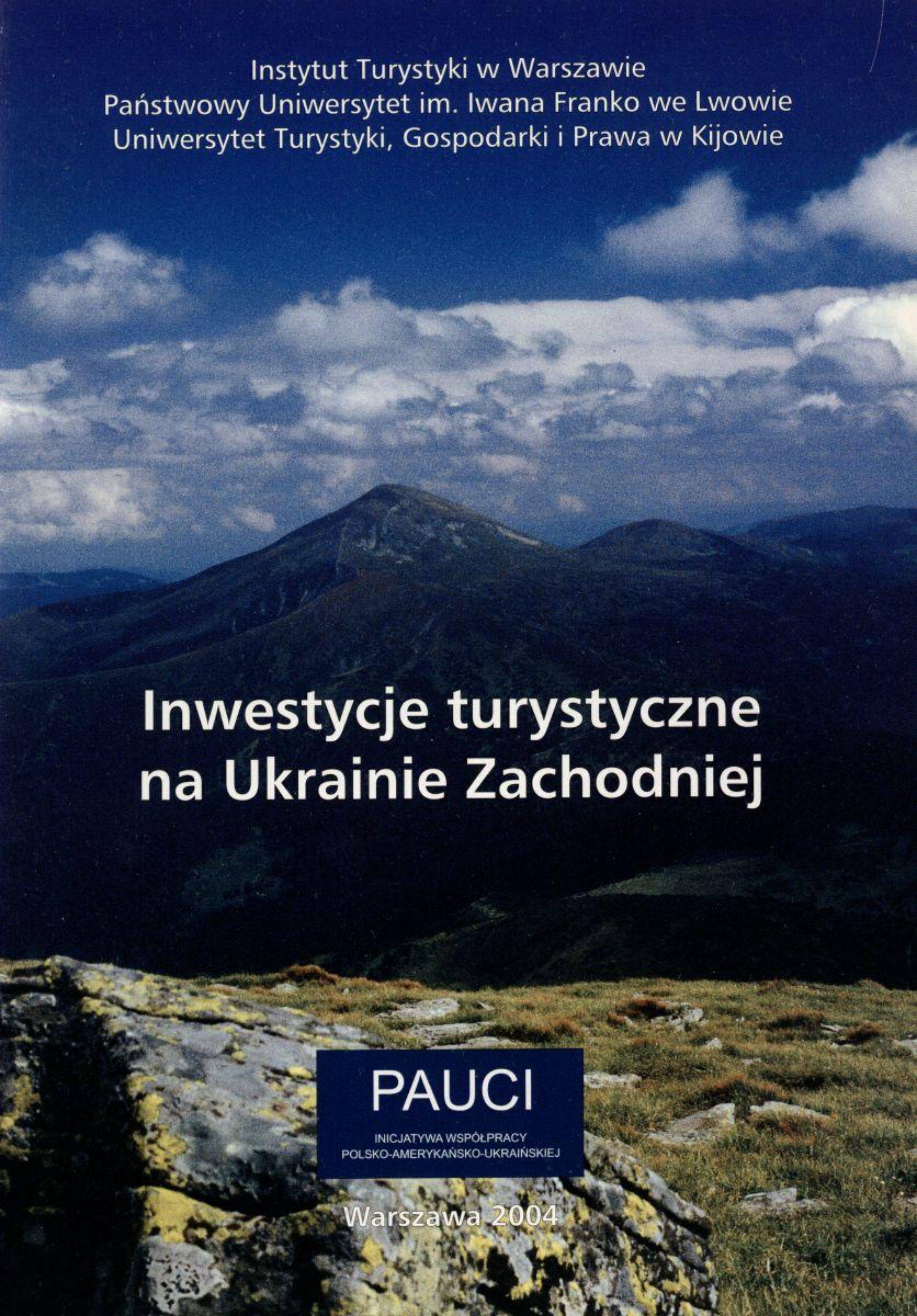

Instytut Turystyki w Warszawie
Państwowy Uniwersytet im. Iwana Franko we Lwowie
Uniwersytet Turystyki, Gospodarki i Prawa w Kijowie

Inwestycje turystyczne na Ukrainie Zachodniej

PAUCI

INICJATYWA WSPÓŁPRACY
POLSKO-AMERYKAŃSKO-UKRAIŃSKIEJ

Warszawa 2004

Projekt PAUCI nr 00-0195-056
Potencjał turystyczny Ukrainy Zachodniej
Kierunki i możliwości inwestowania w sektorze turystyki
w świetle polskich doświadczeń

Kierownictwo projektu:

Ryszard Szczeciński (kierownik projektu)
Andrzej Jagusiewicz
Wołodimir Kowesznikow
Jurij Zinko
Piotr Żółtowski

Inwestycje turystyczne na Ukrainie Zachodniej

Zespół autorski:

Krzysztof Łopaciński
Roman Łozinski
Marta Malska
Nazar Mandiuk
Grzegorz Rąkowski
Piotr Żółtowski

Niniejsza publikacja została wykonana dzięki wsparciu Inicjatywy Współpracy Polsko-Amerykańsko-Ukraińskiej (PAUCI) finansowanej przez U.S. Agency for International Development (USAID) według postanowień umowy o współpracę nr 121-A-00-00-00822-00. Opinie i poglądy zawarte w publikacji są zgodne ze stanowiskiem jej autorów i mogą nie pokrywać się ze stanowiskiem USAID, Freedom House lub PAUCI.

Redakcja: Anna Wolicka

Opracowanie graficzne: Renata Swianiewicz

Zdjęcie na I str. okładki: Widok na Howerlę z Pietrosa

ISBN 83-88376-03-9

Szanowni Inwestorzy,

Mamy przyjemność zaprosić Państwa do wspólnej realizacji kilkunastu projektów inwestycyjnych w zachodnich obwodach Ukrainy: iwano-frankowskim, lwowskim i zakarpac-kim.

Są to przedsięwzięcia szczególnie ważne dla rozwoju wymienionego regionu, zwłaszcza w zakresie turystyki. Ich realizacja umożliwi inwestorom odniesienie spektakularnych sukcesów, a także podniesienie swojego prestiżu dzięki realizacji projektów niekonwencjonalnych i nowatorskich w warunkach ukraińskich.

Przedsięwzięcia te wytypowane zostały w ramach prac finansowanych ze środków przyznanych przez *Inicjatywę Współpracy Polsko-Amerykańsko-Ukraińskiej* (PAUCI). Projekt *Potencjał turystyczny Ukrainy Zachodniej*, zrealizowany przez Instytut Turystyki w Warszawie, Państwowy Uniwersytet im. Iwana Franko we Lwowie (Ukraina) oraz Kijowski Uniwersytet Turystyki, Gospodarki i Prawa (Ukraina), ma między innymi służyć ocenie atrakcyjności i konkurencyjności produktów turystycznych Ukrainy Zachodniej i wytypowaniu konkretnych projektów inwestycyjnych.

W dalszej części opracowania znajdują się informacje, które przybliżą Państwu najważniejsze przedsięwzięcia, pozwolą się zapoznać z warunkami otoczenia, założeniami programowymi oraz koncepcją organizacji i realizacji inwestycji.

Warto zwrócić uwagę, że w ramach prac nad projektem władze lokalne zgłosiły wiele inwestycji dodatkowo. Bazę danych o inwestycjach gromadzi Uniwersytet Lwowski. Szczegółowymi informacjami o przeprowadzonych badaniach i analizach, w języku polskim i ukraińskim, dysponuje także Instytut Turystyki w Warszawie.

Zapytania i zgłoszenia prosimy kierować do:

mgr Piotr Żółtowski

Instytut Turystyki

02-511 Warszawa, ul. Merliniego 9a

Polska

tel. (+48 22) 844 63 47, fax. (+48 22) 844 12 63, e-mail: it@intur.com.pl

Юрій Зінько

Львівський національний університет імені Івана Франка,

Географічний факультет

“Інвестиційно-туристичний інформаційний центр”, к. 40

вул. Дорошенка, 41, 290000 Львів, Україна

Тел. 8(0322)96-46-28, 96-45-98, e-mail: o_shevchuk@franko.lviv.ua

Zapraszamy Państwa do inwestowania w wybrane projekty!

I. Turystyka w regionie Ukrainy Zachodniej

Region Ukrainy Zachodniej, obejmujący trzy obwody: lwowski, iwano-frankowski i zakarpacki, jest położony na południowym zachodzie kraju, na pograniczu z Polską, Słowacją, Węgrami i Rumunią, w stosunkowo niewielkiej odległości od Austrii, Czech, Niemiec i krajów Półwyspu Bałkańskiego.

Przygraniczne położenie i lokalizacja w centrum Europy sprawiają, że omawiany region odgrywa ważną rolę w systemie współpracy regionalnej i międzypaństwowej. W porównaniu z innymi obszarami Ukrainy istnieje tu najlepiej rozwinięta sieć transportowa. Przez region przebiega dwanaście linii kolejowych, łączących Ukrainę z pięcioma sąsiednimi krajami.

Region Ukrainy Zachodniej charakteryzuje się mozaikową strukturą turystycznych zasobów przyrodniczo-kulturowych. Pod kątem przyrodniczo-geograficznym, obejmuje on ukraińską część Karpat (Karpaty Wulkaniczne, Beskidy Lesiste i Połoninne, Gorgany, Czarnohorę, Pogórze Karpackie), Pokucie, Nizinę Zakarpacką, wyżyny Opola i Roztocza oraz doliny Dniestru i Bugu. Jednym z ważniejszych walorów zachodnich obwodów Ukrainy jest występowanie bogatych złóż wód mineralnych. Wykorzystywane obecnie źródła mineralne są skupione w Karpatach Wulkanicznych, na środkowym Podkarpaciu i na Roztoczu.

Specyfiką regionu jest to, że około 40% terytorium trzech obwodów to rejony górskie (w tym wysokogórskie). Spośród 47 rejonów znajdujących się w granicach tych obwodów, aż 20 ma status rejonów górskich.

Turystyka przyjazdowa na terenie Ukrainy Zachodniej rozwija się stabilnie, zgodnie ze światowymi tendencjami i prognozami Światowej Organizacji Turystyki. Począwszy od 2000 roku na Ukrainie obserwuje się wzrost liczby turystów. W roku 2002 region Ukrainy Zachodniej odwiedziło około 42 tys. turystów (zarejestrowanych w bazie noclegowej). Średnie tempo wzrostu liczby przyjazdów turystów zagranicznych wynosi 5,9% rocznie. Podobny wzrost obserwuje się w turystyce krajowej. W 2002 roku ruch turystyczny w kraju kształtował się na poziomie 150,3 tys. osób, przy średnim tempie wzrostu wynoszącym 3,7% rocznie.

II. Inwestycje turystyczne na Ukrainie

Zmiany społeczno-gospodarcze, które zaszły na Ukrainie w ciągu ostatniego dziesięciolecia, sprzyjają zwiększeniu zainteresowania inwestorów zagranicznych budową nowych obiektów turystycznych. Na turystycznym rynku Ukrainy region zachodni wyróżnia:

- a) znaczna liczba placówek sanatoryjno-uzdrowiskowych, w tym o profilu leczniczym (około 8% liczby krajowej), w których rehabilitacją leczniczą objęto około 11% ogólnej liczby użytkowników placówek sanatoryjno-uzdrowiskowych w kraju (dane Derzkomstatu za 2002 r.),
- b) duża liczba obiektów noclegowych (około 10% obiektów noclegowych w kraju), które przyjmują około 8% turystów obsługiwanych na Ukrainie,
- c) dość duża liczba touroperatorów, biur i agencji turystycznych (około 8% w skali kraju).

Wymienione placówki obsłużyły w 2002 roku ponad 9% turystów krajowych oraz 8,5% turystów zagranicznych przyjeżdżających na Ukrainę.

W ostatnich latach rośnie zainteresowanie turystów wypoczynkiem w pensjonatach i innych obiektach hotelarskich (domach wypoczynkowych). Stopień wykorzystania miejsc w sanatoriach i innych placówkach wypoczynkowych regionu jest prawie dwukrotnie (1,5–2 razy) wyższy niż średnia ogólnokrajowa.

Kapitał krajowy i zagraniczny inwestuje w sektor turystyczny na Ukrainie, postrzegając go jako atrakcyjną formę lokaty. Opinię tę podzielają autorzy niniejszego opracowania i zapraszają inwestorów krajowych i zagranicznych do inwestowania w rozwój turystyki w najatrakcyjniejszym turystycznie regionie Ukrainy Zachodniej.

III. Propozycje lokalizacyjno-programowe inwestycji i przedsięwzięć turystycznych

Obwód lwowski

● Lokalizacja projektów:

1. Budowa hotelu o standardzie *** w okolicach Oleska (rejon buski)
2. Modernizacja sanatorium „Lubiń Wielki” w Lubiniu Wielkim (rejon gródecki)
3. Wybudowanie całorocznego kompleksu turystycznego w miejscowości Klimiec (rejon skolski)
4. Rekonstrukcja i adaptacja na potrzeby hotelarsko-rekreacyjne zamku w miejscowości Świrz (rejon przemysłański).

PROJEKT 1**Budowa hotelu o standardzie ***
w okolicach Oleska w rejonie buskim****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest w rejonie buskim w odległości 90 km od Lwowa, na trasie „Złota Podkowa” (znana trasa turystyczna, prezentująca najwspanialsze zamki obwodu lwowskiego). Geograficznie region ten określa się nazwą Woroniaki (rejony: przemysłański, złoczowski, buski i brodzki). Woroniaki są pasmem wzgórz w krawędziowej strefie Wyżyny Podolskiej, górującej około 200 m nad sąsiednią równiną Małego Polesia. Na zachodzie sąsiadują z Gołogorami, na wschodzie zaś łączą się z Górami Krzemienieckimi. Największe atrakcje regionu to unikatowy wyżynny krajobraz podolski ze wzgórzami, stromymi krawędziami, skałami, licznymi wąwozami i punktami widokowymi, a także rozległe, dorodne lasy i głęboko wcięte doliny rzeczne. W Woroniakach znajduje się także silne wywierzysko dające początek rzece Bug. Dodatkową atrakcją są rozmieszczone głównie w strefie krawędziowej wyjątkowo cenne zabytki. Najciekawsze z nich to zamki w Olesku, Podhorcach i Złoczowie, zespół zabytków w Brodach oraz ogromny klasztor dominikanów w Podkaminie. Pod względem komunikacyjnym region położony jest korzystnie: w pobliżu Lwowa i tras wychodzących z miasta na wschód. Mankamentem jest stosunkowo słabe zagospodarowanie turystyczne. Najcenniejsze zabytki, a zwłaszcza zamki w Olesku i Podhorcach, stanowią standardowy punkt programu większości polskich wycieczek odwiedzających Lwów i przebywających popularną trasę Lwów – Krzemieniec. Leśno-pagórkowa część Woroniaków jest prawie nie odwiedzana przez turystów.

Zamek w Olesku

Opis projektu

Projekt przewiduje budowę trzygwiazdkowego hotelu dostosowanego do obsługi turystyki autokarowej i turystów zmotoryzowanych, położonego przy magistrali drogowej Lwów – Równe – Kijów, w pobliżu miejscowości Olesko i Podhorce, w których znajdują się dwa najcenniejsze i najczęściej odwiedzane przez turystów zamki Ziemi Lwowskiej. Lokalizacja obiektu sprzyjać będzie obsłudze grup autokarowych na standardowych trasach wycieczkowych w okolicach Lwowa, jak również ruchu tranzytowego. Ze względu na brak konkurencji, obiekt będzie mógł być również użytkowany przez społeczność lokalną (obsługa bankietów, wesel, seminariów itd.).

Zamek
w Złoczowie

Główne założenia projektu

Przewiduje się, że projekt inwestycyjny opierać się będzie na budowie kompleksu hotelowego na 100 miejsc noclegowych — z restauracją, barem, centrum odnowy biologicznej i mini-centrum kongresowym. Budynki wykonane będą techniką modułową, umożliwiającą dalszą rozbudowę obiektu.

Projektodawca ocenia nakłady inwestycyjne na poziomie 3 mln USD.

PROJEKT 2**Modernizacja sanatorium „Lubiń Wielki” w Lubiniu Wielkim (rejon gródecki)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest w rejonie gródeckim, położonym na Równinie Lwowskiej, około 25 km na zachód od Lwowa. Rejon rozciąga się pomiędzy wałem wzniesień Roztocza na północy, a szeroką doliną Dniestru na południu. Rzeźba terenu jest mało zróżnicowana: przeważają lekko faliste równiny, a maksymalne wzniesienia nie przekraczają 315 m n.p.m. Rejon położony jest w środkowo-zachodniej części obwodu lwowskiego i graniczy z rejonami: mościckim, jaworowskim, pustomyckim, mikołajowskim, drohobyczkim i samborskim.

Powierzchnia rejonu wynosi 727 km², liczba ludności — 74,2 tys. osób, gęstość zaludnienia — 102 os./km². Dominujące dziedziny gospodarki to rolnictwo i drobny przemysł. Wielu mieszkańców rejonu pracuje w niedalekim Lwowie.

Dostępność komunikacyjna jest znakomita: rejon przecinają dwie pary międzynarodowych magistrali — drogowych i kolejowych — wiodących ze Lwowa przez Gródek do przejścia granicznego z Polską w Szeginiach/Mościskach, oraz ze Lwowa przez Sambor do Użhorodu.

Najważniejsze atrakcje turystyczne rejonu to zespół zabytków w Gródku (kościół parafialny — XVII w., kościół i klasztor franciszkanów — XVIII w., cerkiew — XVI w., cerkiew drewniana — XVIII w., wały zamku — XIV w.), zespół zabytków w Komarnie (kościół parafialny — XVII w., cerkiew drewniana — XVIII w., pałac Jabłonowskich — XIX w.) oraz pałac w Lubiniu Wielkim (XVII w.). W tej ostatniej miejscowości znajduje się jeden z największych w okolicach Lwowa kompleksów uzdrowiskowo-sanatoryjnych, oparty na wykorzystaniu miejscowych zasobów wód siarczkowych i borowiny. Infrastruktura turystyczna słabo rozwinięta.

Opis projektu

Realizacja projektu inwestycyjnego ma na celu dostosowanie znanego na Ukrainie i za granicą obiektu sanatoryjnego do standardów międzynarodowych. Na terenie sanatorium zapewniony jest dostęp do pełnej infrastruktury technicznej (gaz, prąd, woda, telefon).

Główne założenia projektu

Sanatorium składa się z kilku obiektów wymagających odrębnych inwestycji. Przewidywane przedsięwzięcia:

- modernizacja oddziału balneologicznego (dwa zakłady kąpieli leczniczych i borowinowych),
- modernizacja budynku noclegowego nr 6 (na 250 łóżek), z apartamentami klasy lux, pół lux, dla rodzin z dziećmi, pokojami jedno-i dwuosobowymi,
- modernizacja budynku noclegowego nr 3 (na 50 łóżek), z pokojami o podwyższonym komforcie,
- modernizacja basenu do wykorzystania całorocznego,
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury rekreacyjnej (budowa sauny i pryszniców), sali treningowej (oddzielny budynek).

Lubiń Wielki
i okolice

Kontakt:

Україна, Львівська область,
Городоцький район, смт. Любінь Великий
Tel./fax +38 (0323) 1-94-140, 1-94-440
Цецюра Зеновій Степанович заступник головного лікаря
з маркетингу курорту „Любінь Великий”

PROJEKT 3**Wybudowanie całorocznego kompleksu turystycznego w miejscowości Klimiec (rejon skolski)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest na terenie rejonu skolskiego. Rejon ten leży w Karpatach Ukraińskich i obejmuje w większości zalesione i słabo zaludnione szerokie pasmo górskie zwane Beskidem Skolskim, o wysokościach nie przekraczających 1 400 m. Najbardziej charakterystyczne elementy krajobrazu to długie, zalesione pasma górskie oraz doliny głównych rzek: Stryja i jego dopływu — Oporu. Pod względem administracyjnym rejon zlokalizowany jest w południowej części obwodu lwowskiego, na pograniczu z obwodem iwano-frankowskim na wschodzie i zakarpackim na południu; na północy i zachodzie graniczy z rejonami stryjskim, drohobyckim i turkawskim.

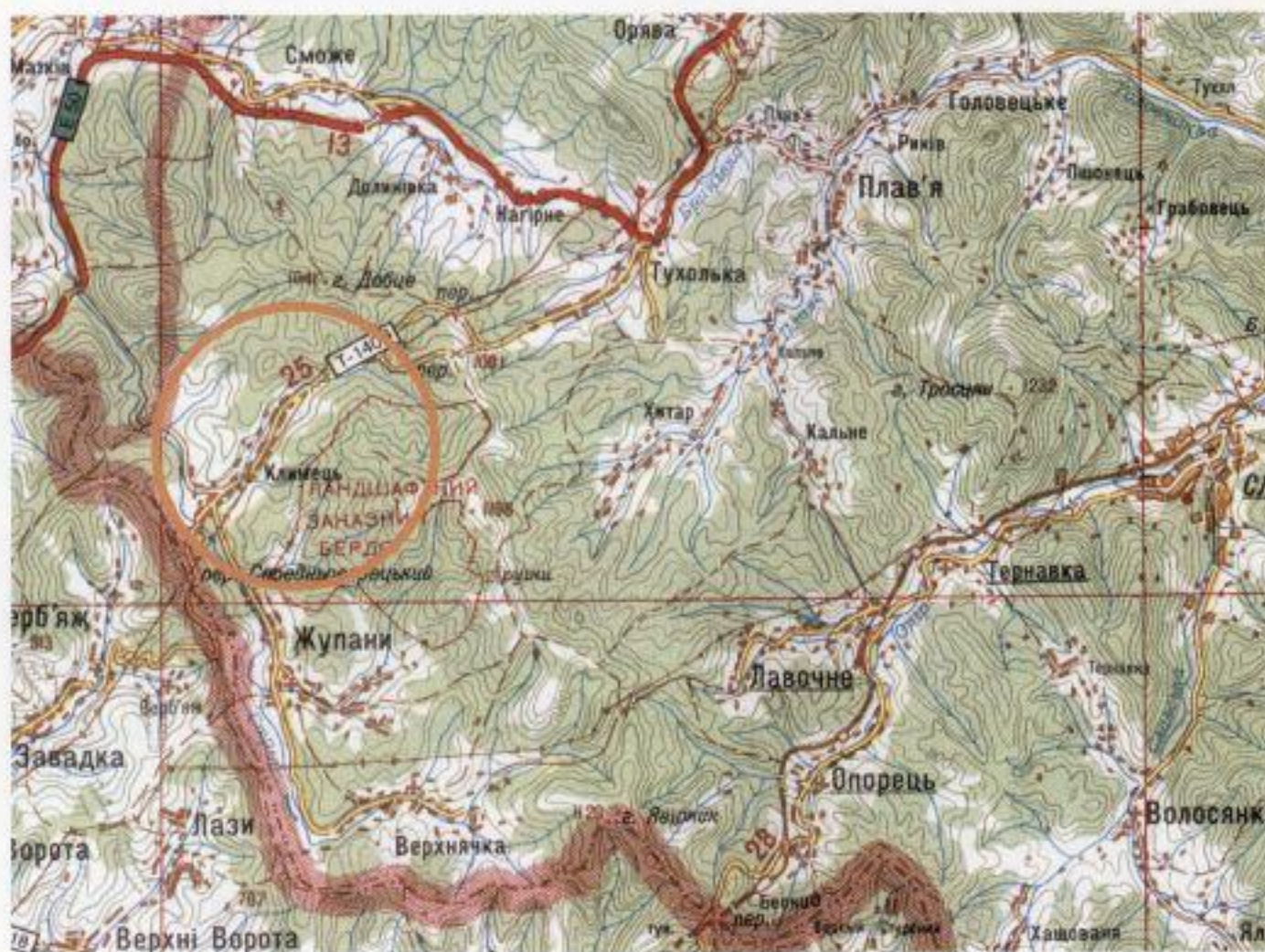
Powierzchnia rejonu wynosi 1 471 km², liczba mieszkańców — 50,2 tys.; gęstość zaludnienia: 34 os./km², należy do najniższych w obwodzie lwowskim. W obrębie rejonu znajduje się jedno miasto (Skole), dwa osiedla miejskie (Werchnie Syniowydne, Sławsko) i 25 wsi. Główne gałęzie gospodarki to leśnictwo i turystyka. Rejon charakteryzują bardzo dobre wskaźniki czystości środowiska.

Przez rejon przebiega trasa samochodowa i linia kolejowa o znaczeniu międzynarodowym, łączące Lwów z Mukaczewem i przejściem granicznym na Węgry w miejscowości Czop.

Rejon skolski należy do najatrakcyjniejszych pod względem turystycznym i najczęściej odwiedzanych przez turystów rejonów obwodu lwowskiego; charakteryzuje się również stosunkowo dobrze rozwiniętą infrastrukturą turystyczną. Jego największą atrakcją turystyczną są centra sportów zimowych w Sławsku i Tysowcu z wyciągami i trasami zjazdowymi, oraz Park Narodowy „Beskidy Skolskie”, obejmujący zalesioną i bezludną główną część tego pasma, w tym grzbiet Paraszki z widokową połoniną oraz zespół skał z ruinami zamku w Uryczu. Do innych atrakcji turystycznych rejonu należą ponadto: zespół skał i jaskiń w Rozhurczu, przełom rzeki Kamionki, ciekawe etnograficznie wsie bojkowskie Różanka Niżna i Wyżna, z zachowaną starą drewnianą zabudową, oraz liczne wiejskie drewniane cerkwie. Główne formy turystyki to turystyka narciarska, pobytowa, piesza i agroturystyka. Większość bazy noclegowej koncentruje się w okolicy Sławska i Tysowca.

Opis projektu

Realizacja projektu inwestycyjnego ma na celu budowę hotelu wraz z infrastrukturą rekreacyjną. Inwestycja służyć będzie obsłudze górskiej turystyki letniej i zimowej. Zlokalizowana jest na terenach stanowiących własność administracji rejonu skolskiego.

Klimiec i okolice

Główne założenia projektu

Propozycja inwestycyjna obejmuje:

- budowę hotelu na 100 miejsc oraz 25 bungalowów (na 4 rodziny każdy),
- stworzenie infrastruktury rekreacyjnej: wielofunkcyjnego placu sportowego, placów zabaw dla dzieci, 6 wyciągów narciarskich, 13 tras zjazdowych (40 km).

Kontakt:

Україна, 802600
Львівська область, м. Сколе
Майдан незалежності, 1
Сколівська районна державна адміністрація
Зінкевич Ігор

PROJEKT 4**Rekonstrukcja i adaptacja
na potrzeby hotelarsko-rekreacyjne
zamku w miejscowości Świrz
(rejon przemysłański).****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest w rejonie przemysłańskim, położonym w niewielkiej odległości na pd.-zach od Lwowa i obejmującym należące do Wyżyny Podolskiej, w większości zalesione pasmo wzgórz Gołogór, z kulminacją Kamuła (471 m n.p.m.). Rejon przylega na południu do granicy z obwodami iwano-frankowskim i tarnopolskim, ponadto graniczy z rejonami żydaczowskim, mikołajowskim, pustomyckim i złoczowskim. Powierzchnia rejonu wynosi 918 km², a liczba mieszkańców — 47,7 tys. Największe miejscowości to miasta Przemyślany i Bóbrka. Główne gałęzie gospodarki to przemysł leśny i rolnictwo. Rejon ma dobre połączenia komunikacyjne. Przez jego teren przebiegają trasy o znaczeniu ogólnokrajowym, łączące Lwów z Iwano-Frankowskim — linia kolejowa przez Chodorów i dwie szosy: przez Bóbrkę i Rohatyn oraz Przemyślany i Rohatyn.

Główną atrakcją turystyczną rejonu są wysokie lesiste wzgórza pasma Gołogór, opadające malowniczą, stromą i pociętą wąwozami krawędzią wysokości 200 m ku równinom Małego Polesia. Najczęściej odwiedzanym obiektem w rejonie jest zamek w Świrzu, zlokalizowany w malowniczej, pofałdowanej okolicy, na wzgórzu otoczonym wodą. Inne cenne zabytki to kompleks klasztoru bazylianów w Uniowie, kościoły w Świrzu, Przemyślanach i Bóbrce, oraz kilka drewnianych cerkwi z XVII–XVIII w. Jeśli chodzi o formy turystyki, to zdecydowanie dominuje turystyka tranzytowa na trasie Lwów – Mukaczewo. Infrastruktura turystyczna praktycznie nie istnieje, w rejonie nie ma obiektów noclegowych.

Zamek w Świrzu

Opis projektu

Realizacja projektu inwestycyjnego ma na celu adaptację zamku w Świrzu, będącego cennym zabytkiem, na potrzeby hotelarskie. Obiekt jest zarządzany przez Lwowską Spółkę Architektów.

Obecnie obiekt jest nieużytkowany i odpowiednio zabezpieczony, ma infrastrukturę techniczną: gaz, prąd, telefon. Brak sieci kanalizacyjnej.

Świrz i okolice

Główne założenia projektu

Propozycja inwestycyjna obejmuje:

- a) rewaloryzację zamku,
- b) adaptację wnętrza do pełnienia funkcji hotelarskich (standard ****),
- c) budowę obiektu uzdrowskiego służącego realizacji oferty rekreacyjnej kompleksu.

Kontakt:

м. Львів
Львівська обласна спілка архітекторів
Михайло Ягольник, тел./факс 38032221-43-34
e-mail: yaholnyk@ua.fm

Obwód iwano-frankowski

● Lokalizacja projektów:

5. Modernizacja hotelu turystycznego na Zaroślaku pod Howerlą (rejon nadwórniański)
6. Utworzenie centrum rekreacyjnego z parkiem tematycznym „Wioska Św. Mikołaja” w Jaremczu (miasto wydzielone Jaremcz)
7. Utworzenie „żywego skansenu” huculskiego w miejscowości Kosów (rejon kosowski)
8. Budowa centrum obsługi turystów i pensjonatu „Roksolana” we wsi Bystrec (rejon werchowyński)
9. Budowa hotelu turystycznego w miejscowości Halicz (rejon halicki)

Pasma Czarnohory

PROJEKT 5**Modernizacja hotelu turystycznego na Zaroślaku pod Howerlą (rejon nadwórniański)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest w rejonie nadwórniańskim. Rejon leży na południe od Iwano-Frankowska i obejmuje najwyższą część Ukraińskich Karpat z fragmentem pasma Czarnohory, w którym znajduje się najwyższe wzniesienie Ukraińskich Karpat: Howerla (2 061 m n.p.m.) oraz fragmenty pasm Gorganów, Beskidu Huculskiego i Pogórza Karpackiego. Masywy górskie rozcięte są głębokimi dolinami rzek, z których największe to Prut i Bystrzyca Nadwórniańska. Na południowym zachodzie rejon graniczy z obwodem zakarpackim, na zachodzie z rejonem bohorodczańskim, na północy z rejonem tyśmienickim, a na wschodzie z rejonami kołomyjskim i kosowskim. Jednostką wyłączoną z rejonu jest stanowiące enklawę wewnątrz jego obszaru miasto wydzielone Jaremzcze. Powierzchnia rejonu wynosi 1 294 km², a liczba ludności — 113,5 tys. Główne gałęzie gospodarki to rolnictwo, przemysł naftowy (wydobycie i przetwórstwo) oraz przemysł leśny. Największym miastem i ośrodkiem przemysłowym jest Nadwórna. Wschodnia część rejonu, obejmująca dolinę Prutu, ma dobrą dostępność komunikacyjną ze względu na przebiegające tamtędy magistrale: drogową i kolejową, łączące Iwano-Frankowsk z Rachowem na Zakarpaciu. Zachodnia część rejonu, obejmująca dolinę Bystrzycy Nadwórniańskiej, jest słabo zaludniona i trudno dostępna.

Największe atrakcje turystyczne rejonu to pasmo Czarnohory z kulminacją Howerli, jedno z najchętniej odwiedzanych przez turystów w Ukraińskich Karpatach. Pasma Czarnohory i przyległe partie górskie objęte są ochroną jako Karpacki Park Narodowy. Górskie partie Gorganów są natomiast trudno dostępne i stanowią matecznik karpackiej przyrody. Kilka zabytków architektury znajduje się w Nadwórnej, ponadto cennym zabytkiem są ruiny zamku w Pniowie. Dla turystów z Polski celem wycieczek jest Przełęcz Legionów w pasmie Gorganów, upamiętniona walkami Polaków w okresie I wojny światowej. Dominujące formy turystyki to górska turystyka piesza, pobytowa i narciarstwo zjazdowe. W stosunku do popularności rejonu i liczby odwiedzających go turystów infrastruktura turystyczna rozwinięta jest słabo. Znajdują się tam trzy hotele, jedno sanatorium, jeden ośrodek wypoczynkowy i kilka kwater agroturystycznych.

Opis projektu

Celem projektu jest modernizacja istniejącego hotelu turystyczno-sportowego na Zaroślaku, zlokalizowanego w pasmie Czarnohory na wysokości około 1 600 m n.p.m. i będącego najważniejszym punktem wypadowym na najwyższy szczyt Ukrainy: Howerlę (2 056 m n.p.m.), oraz cały grzbiet Czarnohory, odwiedzany corocznie przez tysiące turystów. Inwestycja zlokalizowana na terenie Karpackiego Parku Narodowego. Teren inwestycji stanowi własność Karpackiego Parku Narodowego.

Hotel turystyczny „Zaroślak”

Główne założenia projektu

Projekt polega na modernizacji istniejącego hotelu turystyczno-sportowego „Zaroślak” i przekształceniu go w nowoczesny hotel górski z pokojami o zróżnicowanym standardzie, kompleksem gastronomicznym oraz sklepem spożywczym i turystycznym.

Kontakt:

Україна,

1. Івано-Франківська область,
м. Яремче, вул. Стуса, 6
Карпатський національний парк
Гоцул Лідія
Тел./факс 8 (03434) 2-28-17
e-mail: cnp@jar.if.ua

2. смт. Ворохта
Директор турбази „Заросляк”
Боднарук Євдокія Іванівна
Тел. 8(03434) 4-15-91, 4-15-92

PROJEKT 6**Utworzenie centrum rekreacyjnego z parkiem tematycznym „Wioska Św. Mikołaja” w Jaremczu (miasto wydzielone Jaremcze)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest w Jaremczu. Miasto wydzielone Jaremcze (powierzchnia 657 km², liczba ludności 20,8 tys.) położone jest w Karpatach, w południowej części obwodu iwano-frankowskiego, i obejmuje miasto Jaremcze, osiedle miejskie Worochtę, kilka wsi, przyległe fragmenty górskich pasm Gorganów i Czarnohory oraz część doliny Prutu. Teren miasta wydzielonego graniczy z rejonami nadwórniańskim i werchowyńskim oraz z obwodem zakarpackim. Dobre połączenia komunikacyjne z Iwano-Frankowskiem oraz pozostałą częścią kraju zapewniają biegnące wzdłuż magistrale: drogowa i kolejowa, prowadzące z Iwano-Frankowska na Zakarpacie.

Okolice Jaremcza i Worochty to jeden z najpopularniejszych regionów turystycznych w Ukraińskich Karpatach, odwiedzany co roku przez dziesiątki tysięcy turystów, a obie wymienione miejscowości to znane od lat ośrodki wczasowo-turystyczne, znakomite punkty wypadowe w okolicy Czarnohory i Gorganów. Największe atrakcje turystyczne to Karpacki Park Narodowy, obejmujący najcenniejsze tereny w wyższych partiach pasm górskich, oraz wodospady na Prucie w Jaremczu i żywy folklor huculski. Główne formy turystyki to turystyka pobytowa, narciarska i piesze wędrówki górskie. Infrastruktura turystyczna rozwinięta jest bardzo dobrze. W Jaremczu i Worochcie znajduje się łącznie kilkadziesiąt ośrodków wypoczynkowych, hoteli i pensjonatów różnej klasy. Istnieją tu ponadto liczne wyciągi i narciarskie trasy zjazdowe. Nieźle rozwinięta jest sieć kwater prywatnych i agroturystycznych.

Cerkiew w Dorze
(obecnie przedmieście Jaremcza)

Opis projektu

Projekt zlokalizowany jest w odległości 5 km od centrum Jaremcza, niedaleko od większości obiektów turystycznych Jaremcza i Worochty, w pagórkowatym terenie pokrytym lasem. Teren przeznaczony pod inwestycję leży na działce będącej własnością władz miejskich. Obecnie na tym terenie znajduje się zagroda „Zwierzyniec”, w której można oglądać okazy miejscowej fauny. Obok przebiegają licznie uczęszczane szlaki turystyczne (spacerowe i górskie). Władze miasta chcą pozyskać inwestorów pragnących uczestniczyć w realizacji projektu budowy centrum rekreacyjnego połączonego z parkiem tematycznym Św. Mikołaja. Obecnie realizowana jest niewielka inwestycja: stylowy, drewniany budynek centrum informacji z punktem sprzedaży pamiątek.

Główne założenia projektu

Przygotowana przez władze miejskie koncepcja przedsięwzięcia zakłada utworzenie parku tematycznego, przeznaczonego głównie na kilkugodzinne pobyty rodzin z dziećmi. Pobyt wśród zwierząt byłby połączony ze zwiedzaniem „miejsca zamieszkania” Świętego Mikołaja. Podstawowe propozycje inwestycyjne to między innymi:

- urządzenie niewielkiego parku tematycznego, z wykorzystaniem istniejącego zwierzyńca,
- obiekty gastronomiczne i punkty sprzedaży pamiątek przeznaczone dla gości jednodniowych,
- wypoczynkowa baza noclegowa dla rodzin z dziećmi.

Zakłada się, że inwestor przedstawi konkretną propozycję parku tematycznego. Władze miasta deklarują udział w projekcie m.in. przez rozbudowę infrastruktury komunalnej oraz sfinansowanie niektórych elementów parku (np. Poczty Św. Mikołaja).

Kontakt:

Івано-Франківська область,
м. Яремче 78500

Вул. Свободи, 266

1) Надія Бандурка, заступник
міського голови, начальник
відділу економіки, промисловості
і торгівлі міськвиконкому
e-mail: mvk@jrc.gov.if.ua
тел.: 8(03434)2-22-64, 2-27-31

2) Яківчук Ігор Михайлович
начальник відділу туризму
Яремчанського міськвиконкому
тел. + 38 (03434) 22-606
тел.дом. + 38 (03434) 33-227

Najwyższy szczyt Ukrainy – Howerla, 2060 m n.p.m.

PROJEKT 7**Utworzenie „żywego skansenu” huculskiego w miejscowości Kosów (rejon kosowski)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest w miejscowości Kosów — stolicy rejonu, w sąsiedztwie budynku dyrekcji parku narodowego „Huculszczyzna”. Rejon kosowski leży w południowo-wschodniej części obwodu iwano-frankowskiego. Obejmuje fragment Ukraińskich Karpat z częścią pasma Beskidu Huculskiego (Karpat Pokucko-Bukowińskich) i kulminacją Hreczit (1 472 m n.p.m.), oraz Pogórza Karpackiego. Na wschodzie granicę rejonu stanowi dolina Czeremoszu, oddzielająca go od obwodu czerniowieckiego. Na południu rejon graniczy z rejonem werchowyńskim, na północy zaś z rejonami: śniatyńskim, kołomyjskim i nadwórniańskim. Powierzchnia rejonu wynosi 902 km², a liczba mieszkańców — 90,4 tys. W jego granicach znajduje się jedno miasto (Kosów), dwa osiedla miejskie (Kuty i Jabłonów) oraz 44 wsie. W krajobrazie rejonu dominują grzbiety łagodnie wzniesionych i częściowo zalesionych pasm niewysokich gór i pagórków, poprzedzielanych szerokimi dolinami cieków, gdzie skupia się osadnictwo. W gospodarce dominuje rolnictwo i leśnictwo. Dostępność transportowa rejonu jest niezbyt dobra, nie ma tu kolei i głównych dróg. Lokalne drogi łączą stolicę rejonu, Kosów, z Kołomyją, Werchowyną i Wyżnicą (w obw. czerniowieckim).

Rejon leży na pograniczu etnograficzno-historycznych regionów Huculszczyzny i Pokucia. Główne atrakcje turystyczne to utworzony kilka lat temu park narodowy „Huculszczyzna”, obejmujący znaczną część Beskidu Huculskiego oraz m.in. efektowny wodospad w Szeszorach, żywy folklor huculski w wielu miejscowościach rejonu, jak Kosmacz, Jabłonów, Kosów (muzeum huculskie), a także liczne źródła wód mineralnych wykorzystywane do celów leczniczych oraz uzdrowisko klimatyczne w Kosowie. Dominuje turystyka pobytowa, uzdrowiskowo-sanatoryjna i etnograficzna. Istnieją też dobre warunki do rozwoju turystyki pieszej, narciarskiej i rowerowej. Infrastruktura turystyczna rozwinięta jest dość dobrze; w rejonie znajdują się dwa hotele, dwa kempingi, dwa sanatoria oraz czternaście ośrodków wypoczynkowych.

Miejsce przyszłej wioski huculskiej

Opis projektu

Z inicjatywy narodowego parku „Huculszczyzna” proponuje się uruchomienie „żywego” skansenu: zbudowanej od podstaw osady turystycznej w postaci huculskiej wsi z charakterystyczną dla regionu tradycyjną wiejską zabudową i nowoczesnymi elementami architektury wewnątrz. W poszczególnych zagrodach zlokalizowane zostaną obiekty bazy noclegowej, gospoda huculska, stadnina z końmi do wynajęcia, kuźnia, poczta, sklepy z pamiątkami oraz warsztaty i pracownie artystów ludowych (z możliwością zakupu ich wyrobów), a także pokazowe gospodarstwa huculskie z tradycyjnym przetwórstwem i wyrobem produktów spożywczych. Zwiedzanie skansenu z możliwością noclegu będzie częścią turnusów etnograficznych na terenie parku narodowego. Skansen będzie też bazą wypadową dla turystyki pieszej. Omawiany projekt wpisano na listę priorytetowych inwestycji o znaczeniu krajowym. Kuratorem przedsięwzięcia jest Państwowa Administracja Ukrainy.

Główne założenia projektu

„Wieś huculska w Kosowie” stanowić będzie zespół tradycyjnych drewnianych domów i gospodarstw huculskich, ale z nowoczesnym wyposażeniem wewnątrz.

W obrębie skansenu przewiduje się:

- a) bazę noclegową,
- b) centrum obsługi ruchu turystycznego,
- c) restaurację z tradycyjną kuchnią regionalną,
- d) stadninę koni,
- e) warsztaty rzemiosł ludowych,
- f) kioski z pamiątkami.

Szacowana wartość projektu wynosi 500 tys. USD.

Cerkiew w Czerchanówce przy drodze Kosowo–Kuty

Kontakt:

Україна,
Івано-Франківська область, м. Косів, вул. Дружби, 84
тел./факс: 380347821236, e-mail: npp@kosiv.if.ua
Юрій Стефурак

PROJEKT 8**Budowa centrum obsługi turystów i pensjonatu „Roksolana” we wsi Bystrec (rejon werchowyński)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany w rejonie werchowyńskim. Rejon leży w Ukraińskich Karpatach i obejmuje fragmenty pasm górskich Beskidu Huculskiego, Połonin Hryniawskich, Czywczynów oraz Czarnohory ze szczytem Pop Iwan (2 026 m n.p.m.). Rejon zajmuje najdalej na południe wysuniętą część obwodu iwano-frankowskiego, przyległą na południu do granicy państwowej z Rumunią; ponadto na wschodzie graniczy z obwodem czerniowieckim, na zachodzie z zakarpackim, na północy zaś z rejonem kosowskim i miastem wydzielonym Jaremzcze. Powierzchnia rejonu wynosi 1 254 km², a liczba ludności 30,9 tys., co daje gęstość zaludnienia 24 os./km², najniższą w obwodzie. Lasy zajmują około 70% powierzchni. W krajobrazie dominują lesiste pasma górskie z połoninami w partiach szczytowych, poprzedzielane głęboko wciętymi dolinami rzek, z których największe to Czarny i Biały Czeremosz. Rejon charakteryzuje się najlepszymi wskaźnikami czystości powietrza w obwodzie. Jedyną większą miejscowością jest stolica rejonu: osiedle miejskie Werchowyna (d. Żabie); pozostałe miejscowości to wsie i rozrzucone po całym terenie przysiółki. Główne gałęzie gospodarki to leśnictwo i turystyka.

Trudny, górski teren i oddalenie od większych ośrodków powodują, że połączenie komunikacyjne z pozostałą częścią obwodu jest niedostateczne. Rejon pozbawiony jest kolei, a główną arterią komunikacyjną stanowi szosa Jaremzcze – Worochta – Werchowyna – Kosów – Kołomyja.

Rejon należy do najczęściej odwiedzanych przez turystów obszarów Ukraińskich Karpat. Największe atrakcje turystyczne to najwyższe w Ukraińskich Karpatach pasmo Czarnohory ze wspaniałą widokową połoniną, objęte ochroną w granicach Karpackiego Parku Narodowego, oraz etnograficzny region Huculszczyzny o wciąż żywym, barwnym folklorze, którego głównym ośrodkiem jest miejscowość Werchowyna. Główne formy turystyki to górska turystyka piesza i turystyka etnograficzna. Istnieją także dobre warunki do uprawiania narciarstwa i turystyki wodnej: spływów Białym i Czarnym Czeremoszem. W kilku miejscach znajdują się źródła wód mineralnych, z których najbardziej znane jest źródło w Burkucie. Infrastruktura turystyczna w rejonie, w stosunku do jego znaczenia turystycznego, jest słabo rozwinięta. Tworzą ją: zdewastowana baza turystyczna w Werchowynie, jeden pensjonat oraz kwatery agroturystyczne.

Widok na wieś Bystrec

Kontakt:

УКРАЇНА, 78700
Івано-Франківська обл., смт. Верховина,
вул. Франка, 5,
або
с. Бистрець, Верховинського району,
Стефлюк Іван Іванович
тел. +38(03432) 2-16-97, 2-17-87

Droga z Dzembroni do Bystreca

Opis projektu

Kompleks ma się składać z centrum informacji turystycznej, restauracji oraz obiektu hotelarskiego. Lokalizacja projektu: 100 m od drogi gruntowej Werchowyna – Burkut. Na teren inwestycji doprowadzona jest obecnie woda. Teren stanowi własność prywatną rodziny Stefljuk.

Główne założenia projektu

- 1) budowa i wyposażenie pensjonatu z centrum informacji i obsługi turystów,
- 2) budowa i wyposażenie baru turystycznego,
- 3) budowa i wyposażenie obiektów rekreacyjnych, w tym sauny.

PROJEKT 9**Budowa hotelu turystycznego w miejscowości Halicz
(rejon halicki)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany w rejonie halickim. Rejon położony jest w odległości 20 km na północ od Iwano-Frankowska, na obszarze regionów geograficznych Opola Burszyńskiego i Wysoczyzny Przytuckińskiej, rozdzielonych doliną Dniestru. Rejon leży w północnej części obwodu iwano-frankowskiego i graniczy z rejonami: rohatyńskim, kałuskim i tyśmienickim oraz z obwodem tarnopolskim. Powierzchnia wynosi 722 km, liczba zaś ludności — 65,7 tys. W rejonie znajduje się największy zakład przemysłowy obwodu iwano-frankowskiego: elektrociepłownia w Bursztynie. Poza tym dominującą gałęzią gospodarki jest rolnictwo.

Rejon ma znakomite połączenia komunikacyjne, gdyż przez jego terytorium przebiegają dwie magistrale o znaczeniu międzynarodowym, drogowa i kolejowa, przecinające Dniestr w Haliczu oraz łączące Lwów z Iwano-Frankowskiem i Czerniowcami. Ponadto przez Halicz wiedzie trasa łącząca Lwów z najbardziej atrakcyjnymi obszarami Ukraińskich Karpat: Czarnohorą i Gorganami.

Największą atrakcją przyrodniczo-krajobrazową rejonu jest dolina Dniestru; poniżej Halicza rozpoczyna się jej przełomowy odcinek, znany jako *Jar Dniestru*. Zarówno Dniestr, jak i jego dopływ Łomnica są popularnymi szlakami spływów turystycznych. Największą atrakcją kulturową jest państwowy rezerwat historyczno-kulturowy „Stary Halicz”, obejmujący zespół zabytków Halicza z ruinami zamku i starą zabudową oraz średniowieczne cerkwie w Szewczenkowie i Kryłosie. Infrastruktura turystyczna w rejonie praktycznie nie istnieje.

Opis projektu

Celem projektu jest budowa hotelu turystycznego dla grup wycieczkowych. Lokalizacja obiektu przy ruchliwej trasie drogowej ze Lwowa do Iwano-Frankowska i w Karpaty sprawia, że przewidywaną główną grupą klientów będą udający się w Karpaty uczestnicy wycieczek autokarowych oraz turyści indywidualni. Warto dodać, że w Haliczu, gdzie znajdują się cenne zabytki historyczne, nie ma obecnie żadnego obiektu noclegowego. Teren inwestycji jest własnością rezerwatu historyczno-kulturowego „Stary Halicz”.

Główne założenia projektu

Budowa hotelu turystycznego na 50–100 miejsc, z bazą gastronomiczną oraz centrum informacji i obsługi turystów, obsługującego teren historyczno-kulturowego rezerwatu w Haliczu.

Halicz – widok na miasto ze skarpy nad Dniestrem

Kontakt:

Україна
Івано-Франківська обл., 77100.
Галицька районна державна адміністрація
Галич, площа Волі, 1,
тел. (03431) 2-15-98
тел./факс (03431) 2-15-98
rda@gal.gov.if.ua
Королевич Володимир Васильович заступник голови Галицької районної
державної адміністрації

Obwód zakarpacki

● Lokalizacja projektów:

10. Budowa wielofunkcyjnego kompleksu uzdrowiskowo-wypoczynkowego (rejon użhorodzki, berechowski i winohradzki)
11. Budowa hotelu z centrum obsługi turystów zmotoryzowanych na Przełęczy Użockiej (rejon wielkoberezniański)
12. Budowa ośrodka narciarskiego „Użok” we wsi Użok (rejon wielkoberezniański)
13. Budowa kolejki linowej (kabinowej) na Połoninie Dragobrat na stokach Świdowca, w okolicach miejscowości Jasinie (rejon rachowski)
14. Budowa hotelu oraz kompleksu wypoczynkowo-uzdrowiskowego w miejscowości Sołotwino (rejon tiaczowski)
15. Modernizacja sanatorium „Karpaty” (rejon mukaczewski)

PROJEKT 10

Budowa wielofunkcyjnego kompleksu uzdrowiskowo-wypoczynkowego (rejonu użhorodzki, berechowski i winohradzki)

Lokalizacja projektu

Projekt (projekty) może być zlokalizowany w trzech rejonach obwodu zakarpackiego: użhorodzkim, berechowskim i winohradzkim.

Rejon berechowski leży na południowy zachód od Użhorodu, na terenie Niziny Zakarpackiej, przy granicy z Węgrami. Graniczy z rejonami użhorodzkim, mukaczewskim, irszawskim i winohradzkim. Krajobraz rejonu stanowi zwłaszcza płaska, bezleśna równina przecięta doliną Cisy i dolinami mniejszych cieków, a pejzaż urozmaicają odosobnione masywy niewysokich wzgórz, w większości pokrytych winnicami. Powierzchnia rejonu wynosi 802 km, a liczba ludności — 82,3 tys. osób, z czego 68% stanowią Węgrzy. Główną gałęzią gospodarki jest rolnictwo i drobny przemysł spożywczy. Dostępność komunikacyjna rejonu jest dobra. Przez jego teren przebiega magistrala kolejowa Lwów – Mukaczewo – Czop oraz lokalna linia kolejowa Czop – Berehowo – Winohradów. Dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych zapewnia dogodne połączenia z Użhorodem i Mukaczewem. Na granicy z Węgrami w obrębie rejonu znajdują się trzy drogowe przejścia graniczne i jedno piesze.

Największe atrakcje turystyczne rejonu to żywy folklor i tradycje kultury węgierskiej, cenne zabytki (głównie sakralne) w Berehowie i innych miejscowościach oraz źródła termalnych wód mineralnych, wykorzystywane w niewielkim uzdrowisku w miejscowości Kosoń. Zagospodarowanie turystyczne rejonu jest umiarkowanie dobre: są tu cztery hotele, cztery kempingi oraz jedno sanatorium i jeden ośrodek wypoczynkowy. Główne formy turystyki to turystyka uzdrowiskowo-sanatoryjna i sentymentalno-etnograficzna. Znaczna grupa turystów odwiedzających rejon to przybyszący zza pobliskiej granicy Węgry. Perspektywy dalszego rozwoju turystyki w rejonie wiążą się z możliwością wykorzystania zinwentaryzowanych tu sześciu źródeł wód mineralnych oraz z wykorzystaniem lokalnych węgierskich tradycji winiarskich i kulinarnych.

Rejon winohradzki leży na południowy zachód od Użhorodu i obejmuje część Niziny Zakarpackiej przeciętej doliną Cisy oraz fragment wysuniętego na południe grzbietu karpackiego, z kulminacją wznoszącej się nad Cisą Czarnej Góry (565 m n.p.m.). Na południu rejon przylega do granicy państwowej z Rumunią, na południowym zachodzie — do granicy z Węgrami, na zachodzie graniczy z rejonem berechowskim, na północy —

z rejonem irszawskim, na wschodzie zaś — z rejonem chustowskim. Powierzchnia rejonu wynosi 700 km², a liczba ludności — 118 500. W krajobrazie dominuje płaska bezleśna równina rozciągająca się po obu stronach Cisy, nad którą wznoszą się fragmenty niewysokich pasm lesistych wzgórz, częściowo zajętych pod uprawę winorośli. Znaczną część mieszkańców rejonu stanowią Węgrzy. Główne gałęzie gospodarki to rolnictwo i drobny przemysł spożywczy. Dostępność komunikacyjna rejonu jest dobra. Przez jego teren przebiega magistrała drogowa Użhorod – Mukaczewo – Chust – Rachów oraz linie kolejowe Chust – Czop i Chust – Satu Mare (Rumunia); dobrze rozwinięta jest sieć dróg lokalnych. W obrębie rejonu znajduje się kolejowe przejście graniczne do Rumunii oraz kilka drogowych przejść granicznych do Rumunii i na Węgry.

Największe atrakcje turystyczne to żywy folklor i tradycje kultury węgierskiej, zespół cennych zabytków w Winohradowie, ruiny zamku w Korolewie oraz zabytki sakralne w licznych miejscowościach rejonu. Do walorów przyrodniczych zaliczyć należy rezerwat leśno-florystyczny na Czarnej Górze. Istnieją tu także nie wykorzystywane dotychczas źródła termalnych wód mineralnych. Zagospodarowanie turystyczne rejonu jest słabe: bazą noclegową dysponuje tylko miasto Winohradów. Znaczną grupę turystów odwiedzających rejon stanowią przybywający zza pobliskiej granicy Węgrzy. Perspektywy dalszego rozwoju turystyki w rejonie wiążą się z możliwością wykorzystania złóż wód termalnych oraz lokalnych węgierskich tradycji winiarskich i kulinarnych

Rejon użhorodzki jest jednym z najczęściej odwiedzanych przez turystów regionów Zakarpacia. Główną atrakcją jest tu największe miasto Zakarpacia: Użhorod, z zespołem cennych zabytków i niezłą infrastrukturą turystyczną. Dodatkową atrakcją są inne zabytki w okolicach tego miasta, m.in. zamki w Niewickiem i Serednem.

Berehowo
– miejsce
przyszłej
inwestycji

Główne założenia projektu

Celem projektu jest budowa nowoczesnych ośrodków turystycznych, wykorzystujących naturalne źródła termalne. Tereny inwestycji, o powierzchni około 2 ha, zlokalizowane są w miejscowościach Kosoń (rej. užhorodzki), Janoszi i Berehowo (rej. berechowski) oraz Petrowo (rej. winohradzki). Do dyspozycji inwestorów jest pełna infrastruktura techniczna (gaz, prąd, telefon). Wokół terenów inwestycji znajduje się dobrze rozwinięta infrastruktura usługowa: placówki pocztowe, bankowe, kulturalne, zdrowotne, liczne sklepy. Projekty inwestycyjne zlokalizowane są przy czynnych lub przygotowanych do wykorzystania ujęciach wody termalnej. Wydobywana woda termalna charakteryzuje się następującymi parametrami:

- średni stopień zmineralizowania (NaCl),
- słabo alkaliczna,
- temperatura +41°C,
- średnie wydobycie — 480 m³/dobę.

Woda może być wykorzystywana przy leczeniu schorzeń narządów ruchu.

Opis projektu

Projekt inwestycyjny składa się z następujących zadań:

- a) budowa niewielkiego akwaparku wykorzystującego istniejące źródła termalne,
- b) budowa hoteli-sanatoriów z bazą rekreacyjną i leczniczą.

Kontakt:

Україна,
Закарпатська область
м.Ужгород
Закарпатська обласна державна адміністрація, Народна, 4
Відділ курортів і туризму
Тел.: (0312) 61-43-55, 61-28-17
e-mail: turizm@uzhgorod.ukrsat.com
Шабан Наталія Василівна заступник начальника управління курортів і туризму
Закарпатської обласної державної адміністрації

PROJEKT 11**Budowa hotelu z centrum obsługi turystów zmotoryzowanych na Przełęczy Użockiej (rejon wielkoberezniański)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany jest w rejonie wielkoberezniańskim, tuż przy jego granicy z obwodem lwowskim. Rejon leży w Ukraińskich Karpatach, w północno-zachodniej części obwodu zakarpackiego na północ od Użhorodu, przy granicy państwowej z Polską (na północy) i ze Słowacją (na zachodzie). Ponadto na północy rejon graniczy z obwodem lwowskim, a na wschodzie i południu — z rejonami wołowieckim i pereczyńskim. Cały rejon znajduje się w granicach Karpat Ukraińskich. Obejmuje fragment Bieszczadów Wschodnich zwany na Ukrainie Grzbietem Połonińskim, z kulminacją Połoniny Równiej (1 479), oraz fragment pasma wododziałowego. W krajobrazie dominują zalesione pasma górskie z połoninami w partiach szczytowych, poprzedzielane dolinami rzek, z których największą jest Uż, dopływ Cisy. Powierzchnia rejonu wynosi 810 km², a liczba mieszkańców — 29,7 tys. Osadnictwo skupia się w dolinie rzeki Uż. W obrębie rejonu znajduje się 30 wsi oraz jedno miasteczko: Wielki Berezny. Główną gałęzią gospodarki jest przemysł leśny i obróbka drewna. Rejon charakteryzuje się dobrą dostępnością transportową. Przez jego terytorium przebiegają magistrale o znaczeniu międzynarodowym, samochodowa i kolejowa: Lwów – Sambor – przeł. Użocka – Użhorod – Czop. W granicach rejonu znajduje się jedno przejście drogowe na Słowację. Istnieją też plany otwarcia turystycznego przejścia na granicy z Polską.

Największą atrakcją turystyczną rejonu jest Użański Park Narodowy, obejmujący partie górskie u zbiegu granic Ukrainy, Polski i Słowacji, będący częścią trójpaństwowego rezerwatu biosfery „Karpaty Wschodnie”. Ponadto do najatrakcyjniejszych obszarów należą obszar Połoniny Równiej i wododziałowe pasmo Pikuja. Cenne zabytki architektury to osiem drewnianych cerkwi, w tym cztery najcenniejsze z XVII–XVIII w. W rejonie znajduje się również kilka źródeł wody mineralnej. Ruch turystyczny nie jest duży, a infrastruktura turystyczna rozwinięta jest stosunkowo słabo. W rejonie znajdują się dwa hotele, jedno sanatorium i trzy ośrodki narciarskie. Główne formy turystyki to narciarstwo zjazdowe, piesza turystyka górską i turystyka przyrodnicza.

Opis projektu

Celem projektu jest budowa hotelu turystycznego zlokalizowanego na Przełęczy Użockiej (granica obwodów: lwowskiego i zakarpackiego). Główna grupa klientów to turyści udający się do Użhorodu oraz turyści piesi, gdyż Przełęcz Użocka jest znakomitym punktem wypadowym i startowym do wycieczek na teren Użańskiego Parku Narodowego, a także w pasmo Pikuja.

Widok na Przełęcz Użocką z Sianek

Główne założenia projektu

Projekt przewiduje budowę i odpowiednie wyposażenie hotelu wraz z bazą gastronomiczną oraz towarzyszącymi usługami dla turystów zmotoryzowanych i pieszych.

Kontakt:

Україна,
Закарпатська область, м. Великий Березний
Вул. Шевченка, 27
Великобerezнянська районна адміністрація
Риган Василь – начальник відділу з питань розвитку туризму та рекреації
райдержадміністрації

т./факс +38(03135) 2-15-64, 2-18-52

PROJEKT 12**Budowa ośrodka narciarskiego „Użok” we wsi Użok
(rejon wielkoberezniański)****Opis projektu**

Celem projektu jest budowa obiektu hotelowego oraz rozbudowa niezbędnej infrastruktury do wypoczynku zimowego. Na terenie zapewniona jest pełna infrastruktura techniczna (gaz, prąd, telefon). Bardzo dobra lokalizacja projektu: odległość od stacji kolejowej 200 m, odległość od drogi Użhorod – Lwów 150 m. Wokół terenu inwestycji działają obecnie trzy wyciągi narciarskie. Powierzchnia działki wynosi 0,5 ha. Właścicielem terenu jest prywatna firma.

Główne założenia projektu

Projekt obejmuje dwa przedsięwzięcia:

- a) budowę hotelu na 200 miejsc z infrastrukturą towarzyszącą: restauracją, sauną, urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi, parkingiem;
- b) stworzenie narciarskiego ośrodka „Użok” z dwudziestoma miejscami noclegowymi i infrastrukturą zapewniającą gościom wysokostandardowy wypoczynek. Rozbudowa infrastruktury powinna objąć następujące przedsięwzięcia:
 - przeprowadzenie kapitalnego remontu istniejących i budowę 5–10 nowych wyciągów narciarskich,
 - instalację oświetlenia tras dla narciarstwa zjazdowego,
 - budowę trybun dla gości i widzów imprez sportowych,
 - uruchomienie wypożyczalni sprzętu narciarskiego,
 - budowę punktu dla służb ratowniczo-porządkowych.

Kontakt:

Україна,
Закарпатська область, м. Великий Березний
Вул. Шевченка, 27
Велиkobereзнянська районна адміністрація
Риган Василь начальник відділу з питань розвитку туризму та рекреації
райдержадміністрації
т./факс +38(03135) 2-15-64, 2-18-52

PROJEKT 13**Budowa kolejki linowej (kabinowej) na Połoninie Dragobrat na stokach Świdowca w okolicach miejscowości Jasinie (rejon rachowski)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany w rejonie rachowskim, w najdalej na wschód wysuniętej części obwodu zakarpackiego, obejmującej najwyższe partie Ukraińskich Karpat, z masami Czarnohory (kulminacja — Howerla 2 060 m n.p.m.), Świdowca (kulminacja — Bliźnica 1 880 m n.p.m.) i Karpat Marmaroskich (kulminacja — Pop Iwan Marmaroski 1 937 m n.p.m.). Na południu rejon przylega do granicy państwowej z Rumunią, na wschodzie i północy graniczy z obwodem iwano-frankowskim, a na zachodzie — z rejonami tiaczowskim i miżhiryjskim. Rejon ma powierzchnię 1 900 km² i liczy 92,1 tys. mieszkańców. W krajobrazie dominują wysokie pasma zalesionych gór z połoninami na szczytach. Przyrodniczą osią rejonu jest Cisa, tworząca głęboką dolinę przełomową wśród gór. Największe miejscowości to położone w dolinie Cisy miasto Rachów, stolica rejonu, oraz osiedle miejskie Jasinie. Główne gałęzie gospodarki to leśnictwo i turystyka. Pomimo oddalenia od większych miast, rejon ma dobre połączenia komunikacyjne. Przez jego teren, wzdłuż doliny Cisy, przebiegają arterie o znaczeniu ponadregionalnym: linia kolejowa z Iwano-Frankowska do Rachowa oraz szosa Iwano-Frankowsk – Rachów – Użhorod.

Rejon należy do najpopularniejszych obszarów turystycznych w obwodzie zakarpackim. Największa atrakcja turystyczna to najwyższe w Ukraińskich Karpatach masywy górskie, z widokowymi połoninami w partiach szczytowych. Najcenniejsze obszary górskie objęte są ochroną w Karpackim Rezerwacie Biosfery, obejmującym m.in. masyw Howerli i masyw Karpat Marmaroskich. W granicach rejonu nie ma cennych zabytków, dodatkowymi atrakcjami są natomiast: żywy folklor huculski, Muzeum Przyrody Karpat i Muzeum Etnograficzne w Rachowie, obelisk wyznaczający geograficzny środek Europy w dolinie Cisy na południe od Rachowa oraz wykorzystywane do celów leczniczych źródła wód mineralnych. Główne centra turystyczne to Rachów i Jasinie; funkcję miejscowości turystycznych pełnią ponadto właściwie wszystkie wsie położone w dolinie Cisy. Główne formy turystyki to turystyka pobytowa i sanatoryjna, narciarstwo zjazdowe i górska turystyka piesza. Infrastruktura turystyczna rozwinięta jest nieźle: w obrębie rejonu istnieje kilkanaście hoteli, domów wypoczynkowych i sanatoriów; ponadto prywatne pensjonaty, kwatery agroturystyczne oraz wyciągi i narciarskie trasy zjazdowe.

Opis projektu

Projekt budowy kolejki linowej i centrum narciarskiego zlokalizowany jest na Połoninie Dragobrat (1 200–1 300 m n.p.m), 9 km od drogi Užhorod – Iwano-Frankowsk. Rocznie w rejonie przebywa około 6 000 narciarzy, a na samej połoninie znajduje się ponad 20 obiektów turystycznych (głównie domków wypoczynkowych). Ponadto funkcjonuje tu 7 wyciągów narciarskich.

Właścicielem terenu na połoninie jest osoba prywatna. Teren stacji dolnej kolejki i parkingu jest własnością władz rejonu.

Główne założenia projektu

Teren połoniny Dragobrat, położonej wysoko nad dnem doliny Cisy i osiedlem miejskim Jasinie, jest masowo wykorzystywany przez narciarzy. Jest też miejscem licznych inwestycji prywatnych (domki letniskowe, pensjonaty). Jedyne dojazd do połoniny możliwy jest leśnym duktem, w dogodnych warunkach pogodowych, samochodem terenowym (usługi takie świadczy kilku mieszkańców Jasiniów i Rachowa).

Projekt zakłada realizację minimum trzech inwestycji:

- a) parkingu z infrastrukturą przy dolnej stacji kolejki linowej (obok głównej drogi),
- b) kolejki linowej obsługującej centrum narciarskie na połoninie i czterokilometrową trasę zjazdową,
- c) centrum narciarskiego (pensjonaty, gastronomia) przy górnej stacji kolejki linowej.

Masyw Świdowca z Pleski

Kontakt:

Україна,
Закарпатська
область
м. Рахів
Рахівська районна
державна
адміністрація
Кабаль Микола
Михайлович
начальник відділу
з питань розвитку
туризму
та рекреації
Тел. 8(03132)21406

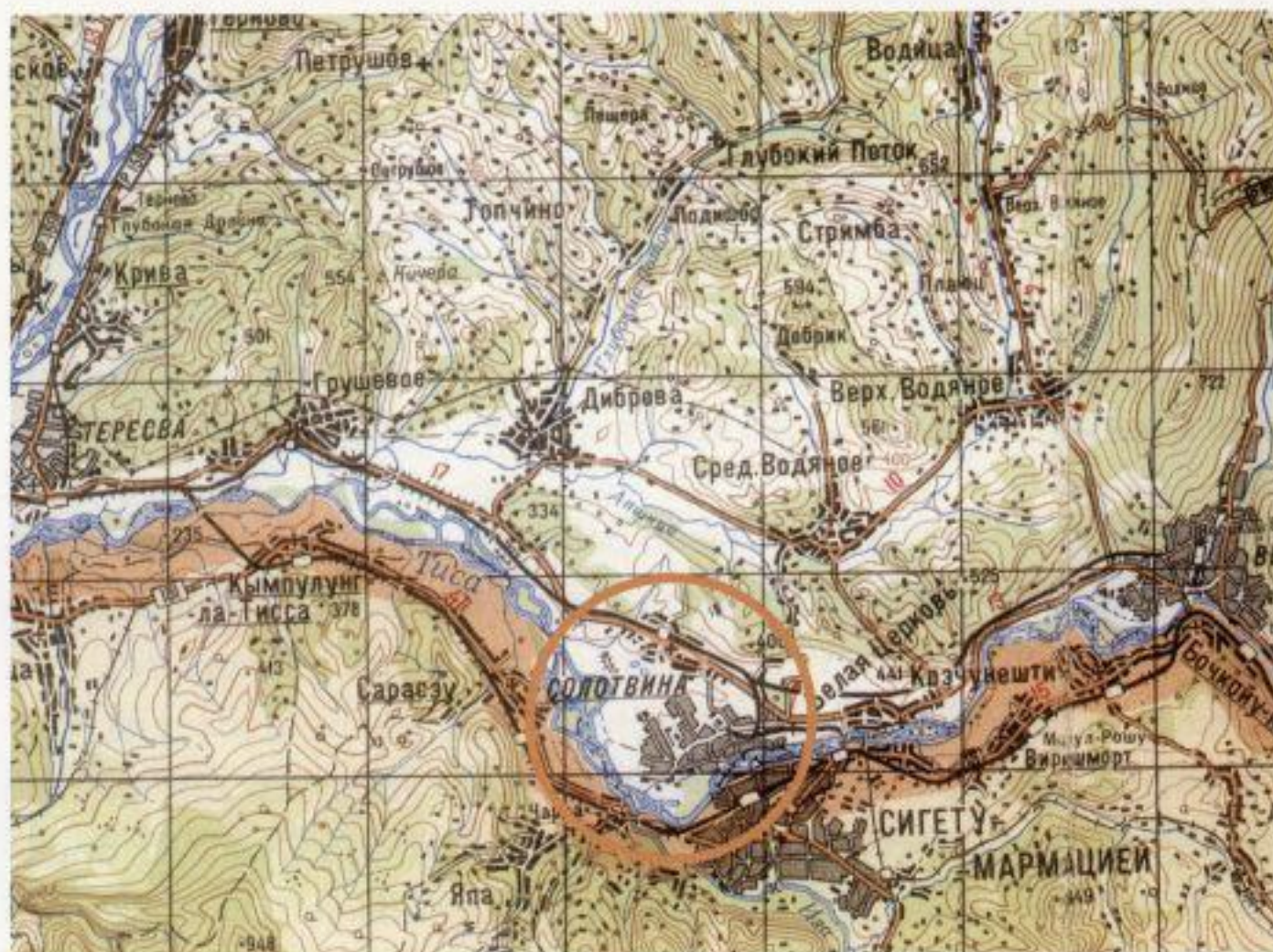
PROJEKT 14**Budowa hotelu oraz kompleksu wypoczynkowo-uzdrowiskowego w miejscowości Sołotwino (rejon tiaczowski)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany w rejonie tiaczowskim. Rejon położony jest we wschodniej części obwodu zakarpackiego i od południa przylega do granicy państwowej z Rumunią. Na zachodzie graniczy z rejonem chustowskim, na północy — z rejonem miżhiryjskim, a na wschodzie — z rejonem rachowskim. Powierzchnia wynosi 1 800 km², a liczba mieszkańców — 172,2 tys. Rejon obejmuje południowe stoki Ukraińskich Karpat oraz przełomową dolinę Cisy, stanowiącą granicę państwową z Rumunią, a także doliny jej większych dopływów, jak Tereswa i Terebla. Większe miejscowości skupiają się w dolinie Cisy, w niższych partiach gór dominuje osadnictwo rozproszone. Główne gałęzie gospodarki to rolnictwo, leśnictwo i przemysł wydobywczy. Dobre połączenia z pozostałą częścią obwodu zapewniają biegnące wzdłuż doliny Cisy szosa i linia kolejowa, łączące rejon z Mukaczewem i Użhorodem. Na terenie rejonu znajduje się jedno przejście kolejowe oraz kilka drogowych i pieszych przejść granicznych do Rumunii.

Największe atrakcje turystyczne to zalesione masywy górskie, objęte ochroną w Zapo-wiedniku (Rezerwacie) Karpackim, oraz zabytkowe drewniane cerkwie w stylu marmaro-skim, w licznych wsiach. W rejonie są także złoża słonych wód mineralnych. Infrastruktura turystyczna rozwinięta jest słabo, a ruch turystyczny jest niewielki.

Opis projektu

Projekt inwestycyjny zlokalizowany jest koło „słonnych jezior”, w południowej części miejscowości Sołotwino. Właścicielem terenu jest osoba prywatna. Projekt obejmuje budowę i rozbudowę infrastruktury uzdrowiskowej, z wykorzystaniem gorących słonych źródeł, oraz modernizację istniejącego hotelu.

Solotwino i okolice

Kontakt:

Україна,
Закарпатська область
м.Ужгород
Закарпатська обласна державна адміністрація, Народна, 4
Відділ курортів і туризму
Тел.: (0312) 61-43-55, 61-28-17
e-mail: turizm@uzhgorod.ukrsat.com
Шабан Наталія Василівна заступник начальника управління курортів і туризму
Закарпатської обласної державної адміністрації
Tel./ fax. +38 (0 3134) 2-15-00, 3-19-36
+38 (03122) 3-34-49.

PROJEKT 15**Modernizacja sanatorium „Karpaty” (rejon mukaczewski)****Lokalizacja projektu**

Projekt zlokalizowany w rejonie mukaczewskim. Rejon położony jest w zachodniej części obwodu zakarpackiego i obejmuje południowe stoki Karpat Ukraińskich, rozcinającą je głęboką dolinę rzeki Latoricy oraz fragment Niziny Zakarpackiej z odosobnionymi kompleksami niewysokich wzgórz. Powierzchnia rejonu wynosi 1 300 km², a liczba mieszkańców — 190 tys. Główne dziedziny gospodarki to rolnictwo oraz drobny przemysł, skupiający się w Mukaczewie. Rejon ma znakomite połączenia komunikacyjne. Mukaczewo jest jednym z najważniejszych w obwodzie zakarpackim węzłów drogowych, a najważniejsze linie komunikacyjne to przecinające rejon szosa i linia kolejowa: Lwów – Mukaczewo – Czop, o znaczeniu międzynarodowym.

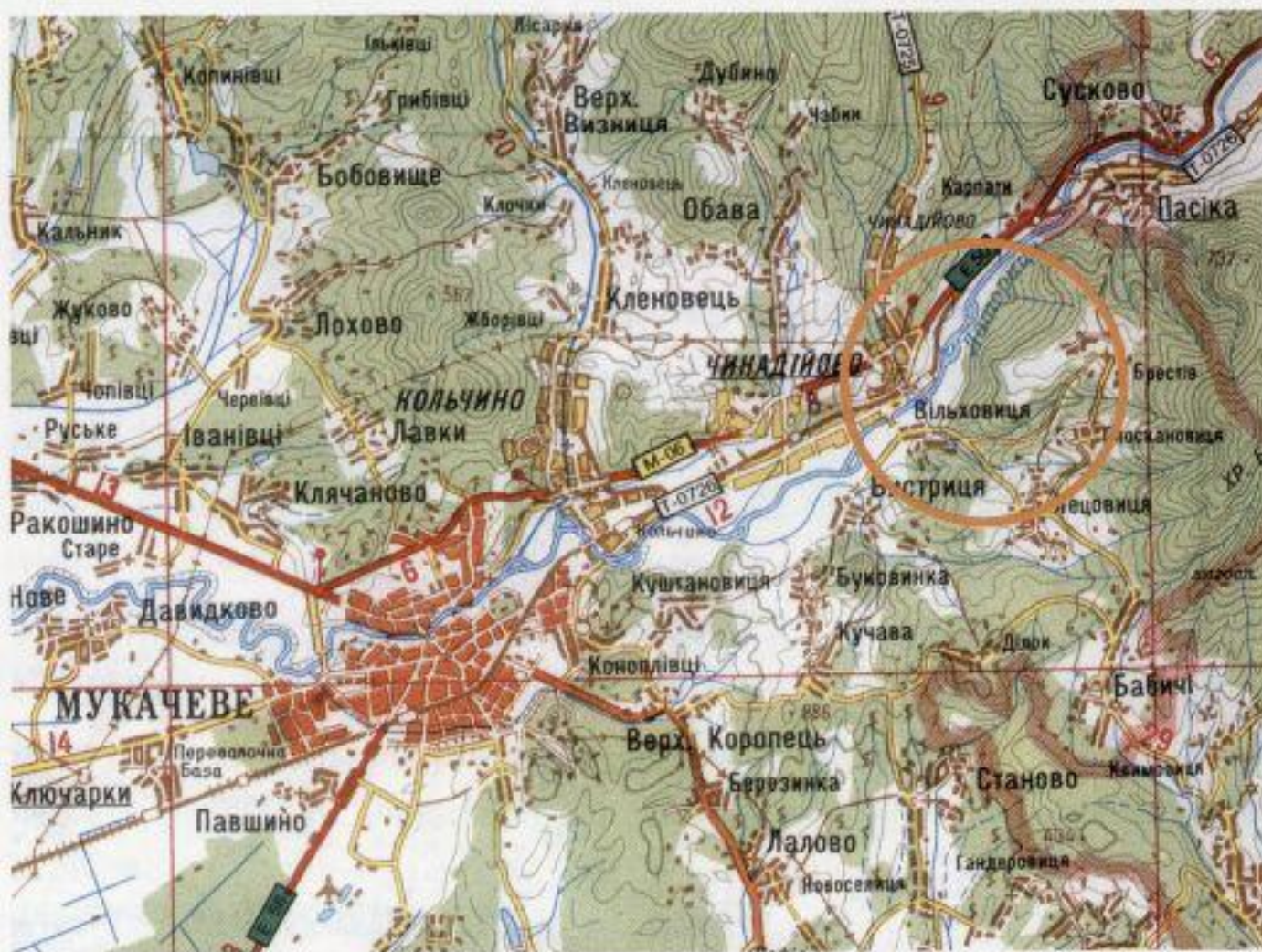
Największą atrakcją turystyczną rejonu jest miasto Mukaczewo z kompleksem zabytków, z których najcenniejszy jest zamek „Pałanok”, położony na szczycie odosobnionego wzgórza. Inne atrakcje to zamek w Czynadiewie i otoczony pięknym parkiem pałac Schönbrunnów, wykorzystywany obecnie jako sanatorium „Karpaty”.

Opis projektu

Celem projektu jest stworzenie uzdrowskowo-wypoczynkowego obiektu o wysokim standardzie. Projekt inwestycyjny zlokalizowany jest w pobliżu miejscowości Czynadiewo, przy szosie Mukaczewo – Lwów, na terenie zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego w dawnym majątku Schönbrunnów. Właścicielem terenu jest firma uzdrowskowa ZAO „Ukrprofzdrawnycia”.

Гłówне за́ло́ження проєкту

Adaptacja obecnego sanatorium „Karpaty”, mieszczącego się w otoczonym pięknym, rozległym parkiem pałacu Schönbrunnów, o bardzo ciekawej, złożonej bryle, na hotel-sanatorium o najwyższym standardzie, z restauracją w stylu myśliwskim.

Czynadiw i okolice

Kontakt:

Україна,
Закарпатська область
м.Ужгород
Закарпатська обласна державна адміністрація, Народна, 4
Відділ курортів і туризму
Тел.: (0312) 61-43-55, 61-28-17
e-mail: turizm@uzhgorod.ukrsat.com
Шабан Наталія Василівна заступник начальника управління курортів і туризму
Закарпатської обласної державної адміністрації
Tel./ fax. +38 (0 3134) 2-15-00, 3-19-36
+38 (03122) 3-34-49.

IV. Lista dodatkowych inwestycji

Oprócz inwestycji głównych, które przedstawiliśmy powyżej, w omawianym regionie istnieje znacznie więcej propozycji inwestycyjnych. Poniższa lista zawiera ich wybór.

Obwód lwowski

1. **Komarno, rejon gródecki.** Adaptacja na hotel pałacu Lanckorońskich w Komarnie. Korzystna lokalizacja ze względu na położenie przy trasie Lwów – Gródek.
2. **Żółkiew, rejon żółkiewski.** Utworzenie centrum informacji turystycznej. Atrakcyjna lokalizacja ze względu na dużą liczbę przyjazdów, zwłaszcza turystów z Polski.
3. **Belz, rejon sokalski.** Budowa stylowej restauracji żydowskiej oraz centrum informacji turystycznej. Belz był niegdyś znanym ośrodkiem kulturalnym i religijnym galicyjskich Żydów.
4. **Lwów, miasto wydzielone.** Rozbudowa hotelu „Olunia” przy ul. Doroszenki. Projekt inwestycyjny zlokalizowany jest w centrum Lwowa.
5. **Drohobycz, miasto wydzielone.** Utworzenie centrum informacji turystycznej oraz skansenu budownictwa ludowego. Projekt inwestycyjny zlokalizowany jest w centrum

LISTA DODATKOWYCH INWESTYCJI

Drohobycza, miasta ze znaczną liczbą cennych zabytków oraz miejscami związanymi ze światowej sławy pisarzem Brunonem Schulzem.

6. **Skole, rejon skolski.** Utworzenie centrum informacji turystycznej. Lokalizacja przy trasie ze Lwowa do najbardziej znanego na Ukrainie centrum narciarskiego w Sławsku.
7. **Iwano-Frankowe (Janów), rejon jaworowski.** Budowa kolejki turystycznej w Jaworowskim Parku Narodowym, z wykorzystaniem istniejącego starego nasypu.
8. **Niemirów, rejon jaworowski.** Rozbudowa i modernizacja uzdrowiska Niemirów. Lokalizacja projektu blisko granicy ukraińsko-polskiej.

Obwód iwano-frankowski

1. **Niżniów, rejon tyśmienicki.** Budowa stacji wodnej nad Dniestrem. We wsi Niżniów rozpoczyna się większość spływów kajakami i tratwami po tej rzece.
2. **Iwano-Frankowsk, miasto wydzielone.** Utworzenie centrum informacji turystycznej. Lokalizacja projektu w centrum miasta.
3. **Jaremcza, miasto wydzielone.** Budowa kolejki linowej. Atrakcyjna lokalizacja w znanym centrum turystyki górskiej, wypoczynkowej i sportów zimowych.
4. **Osmołoda, rejon rożniatowski.** Utworzenie lokalnego centrum obsługi turystów (schronisko i centrum informacji turystycznej). Lokalizacja projektu w popularnym punkcie wypadowym do wycieczek w Gorgany.

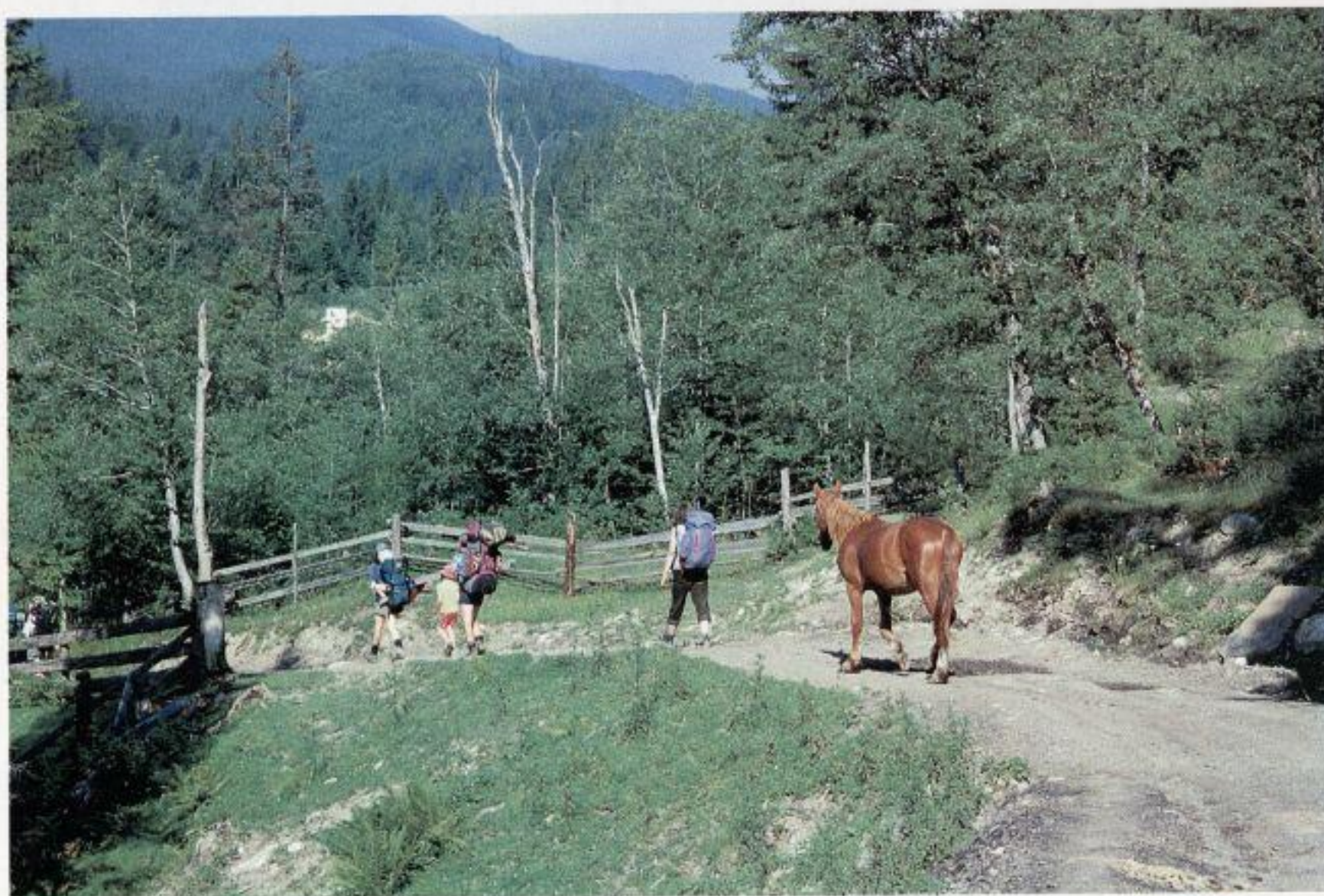
Obwód zakarpacki

1. **Winohradów, rejon winohradzki.** Budowa regionalnej restauracji węgierskiej. Propozycja inwestycyjna zlokalizowana w miejscu zamieszkanym przez ludność pochodzenia węgierskiego. W regionie tym notuje się bardzo dużo przyjazdów turystycznych, zwłaszcza z terenu Węgier.
2. **Użhorod, miasto wydzielone.** Utworzenie centrum informacji turystycznej w mieście.
3. **Czynadiewo, rejon mukaczewski.** Remont i adaptacja na hotel zamku w Czynadiewie. Lokalizacja projektu w pobliżu międzynarodowej drogi Mukaczewo – Lwów.
4. **Łumszory, rejon pereczyński.** Modernizacja bazy turystycznej „Łumszory”. Dogodny punkt wypadowy do wycieczek górskich, zwłaszcza w okolicie Połoniny Równej.
5. **Imstyczywo, rejon irszawski.** Zagospodarowanie na potrzeby turystyczne kolejki wąskotorowej Kuszynia – Chmilnyk.
6. **Mukaczewo, miasto wydzielone.** Utworzenie centrum informacji turystycznej. Lokalizacja projektu w znanym ośrodku turystycznym, z cennymi zabytkami.

V. Spis treści

I. Turystyka w regionie Ukrainy Zachodniej	2
II. Inwestycje turystyczne na Ukrainie	3
III. Propozycje lokalizacyjno-programowe inwestycji i przedsięwzięć turystycznych	4
obwód lwowski	4
obwód iwano-frankowski	13
obwód zakarpacki	24
IV. Lista dodatkowych inwestycji	37

W Czarnohorze

BUDUJEMY TRWAŁE PARTNERSTWO

Inicjatywa Współpracy Polsko-Amerykańsko-Ukraińskiej (PAUCI) jest programem grantowym utworzonym z inicjatywy trzech państw: Polski, Ukrainy i Stanów Zjednoczonych, z intencją umocnienia rodzącego się partnerstwa Polski i Ukrainy oraz wykorzystania polskich doświadczeń zdobytych w trakcie udanej przemiany gospodarki na rynkową. Celem PAUCI jest rozwijanie związków pomiędzy obydwojoma krajami przez wspólne realizowanie programów. Wspierając więzi polsko-ukraińskie PAUCI ma nadzieję nie tylko przyspieszyć proces dochodzenia Ukrainy do stabilnej demokracji i prężnej gospodarki rynkowej, ale również stworzyć mechanizmy pozwalające obydwu krajom korzystać ze wspólnych doświadczeń.

OBSZARY ZAINTERESOWANIA: PAUCI przyznaje granty na projekty w ramach pięciu obszarów, które mają podstawowe znaczenie dla poprawy warunków życia oraz kontynuacji ogólnego procesu reform. Te pięć obszarów to:

- Informowanie o HIV/AIDS
- Integracja europejska
- Polityka makroekonomiczna
- Reforma samorządowa
- Rozwój małej przedsiębiorczości

PROJEKTY KWALIFIKUJĄCE SIĘ DO ROZPATRYWANIA: PAUCI rozpatruje wnioski składane przez organizacje pozarządowe lub im podobne (z wyjątkiem partii politycznych) nie nastawione na osiągnięcie zysku, oraz wnioski od instytucji edukacyjnych. Może także wspierać inicjatywy prywatnych organizacji dochodowych (np. mediów, centrów rozwoju przedsiębiorczości, firm konsultingowych świadczących usługi szkoleniowe w zakresie zarządzania itp.) pod warunkiem, że projekt ma charakter niedochodowy i nie służy interesom komercyjnym prywatnej firmy. Rozpatrywane będą tylko wnioski składane przez organizacje posiadające osobowość prawną. Preferowane są organizacje polskie, ukraińskie i amerykańskie, jednakże organizacje z innych krajów mogą również ubiegać się o akceptację wniosków, o ile uwzględnią w odpowiednim stopniu umacnianie więzi polsko-ukraińskich oraz wymianę doświadczeń między Ukrainą i Polską w pięciu głównych obszarach zainteresowania PAUCI.

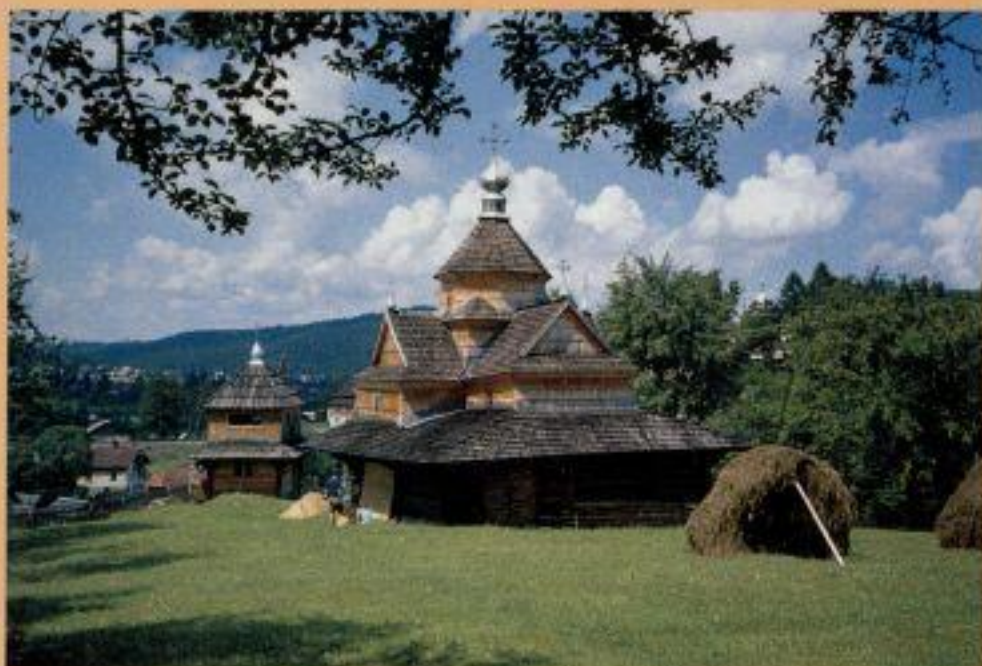
Podstawowym mechanizmem działania PAUCI jest przyznawanie grantów. Nie istnieją górne ani dolne granice finansowania projektów. Zakładamy, że budżet największych projektów nie przekroczy 100.000 USD, a większość zaakceptowanych projektów będzie kosztowała poniżej 50.000 USD. Zachęcamy aplikantów do realizacji projektów w sposób efektywny i gwarantujący osiągnięcie zamierzonych celów.

Dotychczas PAUCI przyznało dofinansowanie 164 organizacjom z Polski i Ukrainy na realizację projektów, w które zaangażowanych było ponad 370 partnerów z obydwu krajów.

Więcej informacji o programie wraz z zasadami przyznawania grantów oraz pełną listę projektów można znaleźć w internecie pod adresem: www.pauci.org.

BIURO PAUCI W KIJOWIE
vul. B. Khmelnytskoho 68/68
Kijów 01034, Ukraina
tel: +380 (44) 235-84-10
fax: +380 (44) 235-84-11
e-mail: pauci@pauci.kiev.ua

BIURO PAUCI W WARSZAWIE
ul. Solec 48, p. 310,
00-382 Warszawa, Polska
tel/fax: +48 (22) 625-48-46
tel/fax: +48 (22) 625-71-54
tel/fax: +48 (22) 625-79-84
e-mail: pauci@pauci.org.pl

Cerkiew w Worochcie

Skocznia narciarska w Worochcie

Cerkiew w Bystrecu

Kamienica „Czarna” – Lwów

W stronę Czarnohory

Schronisko w Osmotodzie

Cerkiew we wsi Kuty koło Oleska